

PROSESSKRIV

til

Borgarting lagmannsrett

Oslo, 11. mars 2024

Vår ref.: 326672-001

Borgarting lagmannsretts sak 24-036660ASD-BORG/01

Ankende part 1: Norges Naturvernforbund
Mariboegate 8, 0183 Oslo

Prosessfullmektig: Advokat Asle Bjelland, CMS Kluge Advokatfirma AS

Ankende part 2: Natur og Ungdom
Torggata 34, 0183 Oslo

Prosessfullmektig: Advokat Amund Noss, CMS Kluge Advokatfirma AS

Ankemotpart: Staten v/Klima- og miljødepartementet og
Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8013 Dep, 0030 Oslo

Prosessfullmektig: Regjeringsadvokaten v/advokat Henrik Vaaler

Rettslig medhjelper: Regjeringsadvokaten v/advokat Karen Mellingen

Saken gjelder: Gyldigheten av statlige tillatelser til deponering av gruveavfall i Førdefjorden

**CMS Kluge Advokatfirma
Stavanger**
Olav Kyrres gate 21, Herbarium
Postboks 277
4068 STAVANGER

Tel: 51 82 29 00
Fax: 51 82 29 01
E-post: post@cms-kluge.com

CMS Kluge Advokatfirma Oslo
Bryggegate 6
Postboks 1548, Vika
0117 OSLO

Tel: 23 11 00 00
Fax: 23 11 00 01
E-post: post@cms-kluge.com

CMS Kluge Advokatfirma Bergen
Allehelgensgate 2
Postboks 394 Sentrum
5805 BERGEN

Tel: 55 21 98 00
Fax: 55 21 98 01
E-post: post@cms-kluge.com

Organisasjonsnummer

913 296 117 MVA

Bank

9685.27.21690 (driftskonto)
8396.07.70946 (driftskonto EUR)
9685.27.21755 (klientmidler)
9685.27.54068 (eiendomsmegling)
SWIFT: HANDNOKK

1 FORELEGGELSESPØRSMÅLET – SAMMENFATNING AV UENIGHETSPUNKTER

Vi viser til statens prosesskriv av 8. mars 2024.

Partene er fortsatt uenige om foreleggelsesspørsmålet. Denne uenigheten kan sammenfattes slik:

1.1 Skal den nasjonale domstolen prøve begrunnelsen i vedtaket?

I anketilsvaret hevdet staten at «lagmannsretten kan legge vekt på alle hensyn den mener er relevante uavhengig av om disse fremgår av begrunnelsen eller ikke». Miljøorganisasjonene er uenige. Dette er utdypet i vårt prosesskriv av 7. mars pkt. 2.

I statens siste prosesskriv er det vist til en avgjørelse hvor det eksplisitt fremgår at den nasjonale domstolen kan nøye seg med å prøve begrunnelsen i vedtaket (C-529/15 avsnitt 38). Vi antar at det er enighet om dette. Partene er imidlertid uenige om hvorvidt den nasjonale domstolen *kan* legge vekt på andre hensyn. Etter Miljøorganisasjonenes syn vil dette innebærer en uthuling av begrunnelsesplikten. Saksbehandlingen ville i realiteten bli flyttet inn i domstolen, noe som ville være i strid med den tiltenkte arbeidsdelingen mellom forvaltningen og nasjonale domstoler. Dette spørsmålet bør forelegges for EFTA-domstolen.

1.2 Er partene uenige om direktivtolkningen?

I statens siste prosesskriv hevdes det at «[u]enigheten som beskrives mellom partene knytter seg primært til om de aktuelle hensynene gjør seg gjeldende i denne saken, altså *subsumsjonen*». Miljøorganisasjonene er uenige. Dette er utdypet i ankens punkt 5.3.

Uenigheten mellom partene gjelder primært tolkningen uttrykket «overriding interest» og hvilke hensyn som er relevante. EFTA-domstolen vil for eksempel kunne avklare om det er et relevant hensyn at en privat næringsvirksomhet vil gi inntekter til aksjonærene. Avhengig av svaret på tolkningsspørsmålene, kan det også tenkes at partene vil være uenige om den konkrete subsumsjonen.

Som påpekt i [Domstoladministrasjonens veileder](#) punkt 5.3, vil EFTA-domstolen for øvrig kunne gå langt i å utbrodere EØS-retten, slik at det i praksis blir lite igjen til den konkrete subsumsjonen.

1.3 Er det «en viss tvil» knyttet til tolkningen av EØS-retten?

I statens siste prosesskriv fremgår det at motstanden mot foreleggelse «først og fremst» er begrunnet med at «det ikke er nødvendig med foreleggelse fordi spørsmålene motparten ønsker å forelegge ikke fremstår som spesielt tvilsomme».

Som det fremgår av anken, mener miljøorganisasjonene at statens tolkning er uriktig, og at det derfor ikke er grunnlag for statens anførsel om at statens tolkning «ikke er spesielt tvilsom». Vi ga en kortfattet fremstilling av de rettslige anførselene i ankens punkt 4.4 og la til grunn at dette ville være tilstrekkelig for å avgjøre foreleggelsesspørsmålet. Det vil være mer prosessøkonomisk at den mer detaljerte argumentasjonen gis i innlegget til EFTA-domstolen, etter at spørsmålslisten er endelig avklart.

Det gjelder for øvrig ikke noe krav om at tolkningsspørsmålene skal være «spesielt tvilsomme». Det fremgår av veilederen punkt 5.4 at det må «knytte seg en viss tvil til tolkningen av EØS-retten».

2 VIDERE SAKSFORBEREDELSE

I lys av statens siste prosesskriv, der det hevdes at spørsmålene ikke fremstår som «spesielt tvilsomme», har Miljøorganisasjonene et behov for å inngi en mer detaljert prosesskriv der dette imøtegås før retten avgjør foreleggelsesspørsmålet. I [veilederen](#) punkt 8 fremgår det at «forberedende dommer holder regi på prosessen, for eksempel ved å angi konkret hva det ønskes synspunkter fra partene på». Vi ber derfor om at retten gir føringer for den videre saksforberedelsen før avgjørelse av spørsmålet om foreleggelse.

Etter vårt syn kan det være hensiktsmessig at det utformes en tentativ spørsmålsliste som partene deretter kommenterer i prosesskriv.

* * *

Prosesskrivet lastes opp i Aktørportalen av advokat Amund Noss på vegne av begge prosessfullmektiger for de ankende parter.

* * *

Oslo, 11. mars 2024
CMS Kluge Advokatfirma AS

Asle Bjelland
advokat

Amund Noss
advokat